

Apel: Dopustite stručnjacima da rade svoj posao bez pritiska!

Poštovani kolege i kolegice psiholozi, socijalni radnici i ostali stručnjaci koji radite u području zaštite djece,

Ovim apelom želimo poslati jasnu i nedvosmislenu poruku nadležnim institucijama i javnosti vezano uz kontinuirane napade na stručnjake zadnjih godina koji su ponovno kulminirali prošlog tjedna. Molimo vas da svojim potpisom podržite ovaj apel!

Andreja Bogdan, klinička psihologinja

Gordana Kamenički, mr. spec. klinička psihologinja

Mr. sc. Josip Lopižić, klinički psiholog

Štefica Karačić, dipl. socijalna radnica

Ne ulazeći u konkretnu temu teorijskih stručnih koncepata koji mogu biti predmet rasprave isključivo u stručnoj i znanstvenoj zajednici, osjećamo potrebu i dužnost reagirati na medijski linč protiv stručnjaka, koji je po tko zna koji put u zadnjih nekoliko godina dosegao zastrašujuće razmjere.

Stručnjake sustava zaštite djece godinama, a posebno posljednjih mjeseci, predstavlja se zločincima, otimačima djece, onima koji zlostavljaju zlostavljane žene i pogoduju nasilnim očevima i seksualnim zlostavljačima i slično. Iznose se neistine o tome da se bez ikakve najave majkama oduzimaju djeca iz naručja i bez ikakve obrade i pripreme predaju u ruke zlostavljačima. Nadalje, da zdravstvene i socijalne ustanove „oduzimaju djecu“ roditeljima temeljem subjektivne procjene po vlastitoj volji. Primjera je mnogo. Svatko tko je ikada radio u sustavu i/ili pročitao zakon RH dobro zna da tako nešto nije realno niti moguće u okviru ingerencija imenovanih institucija. Takav pristup ne predstavlja istraživačko novinarstvo niti kritičko preispitivanje rada institucija. Predstavlja napade na te iste institucije, niz stručnjaka svih profila na osobnoj razini, svjesno širenje neistina i obmanjivanje javnosti s ciljem urušavanja povjerenja u cijeli sustav.

Većinu djelatnika sustava zaštite djece prikazuje se slijepim sljedbenicima i promotorima tzv. „doktrine“ koju promoviraju pojedine stručnjakinje. Prikazuje ih se nesposobnim osobama koje, bez obzira na njihovu izobrazbu, postdiplomske studije, doktorate, specijalizacije, subspecijalizacije, kontinuirano stručno osposobljavanje, vlastito kritičko mišljenje (...), bespogovorno slijede nametnute im „doktrine“ od nekolicine osoba. Takav pristup vrlo je zabrinjavajući i uvredljiv za svakoga od nas profesionalaca koji radimo s djecom žrtvama svih oblika nasilja.

Većina „argumenata“ dolazi iz subjektivnih, jednostrano iznesenih navoda, najčešće anonimnih korisnika/klijenata, koji dijele svoja iskustva iz vlastite pozicije. Ako mediji prenose priče na taj način, a stručnjaci ne smiju (zakonski ni etički) govoriti o pojedinim slučajevima, tu nastaje veliki problem argumentiranog demantiranja njihovih navoda. Nama kao stručnjacima dobro je poznato da emocionalno obojene priče na ovaj način izazivaju snažne reakcije u ljudima koji ih čitaju i da naknadno demantiranje, a koje bi bilo u skladu sa zakonom i etikom, dakle posve emotivno neobojeno, ne daje efekt. Braneći pravo djeteta i roditelja na privatnost, stručnjaci ne mogu

argumentirano objašnjavati svoje postupke i svoju struku. Time su stručnjaci dovedeni u izrazito neravnopravan, nezahvalan i težak položaj.

Mnogi od nas isprobali su razne mehanizme – od suradnje s medijima, demantiranja u okviru mogućega, višegodišnjeg traženja adekvatne, a ne samo deklarativne podrške nadležnih ministarstava, pa i inspekcijskih nadzora koji bi rasvijetlili je li propusta zaista bilo. Ništa od toga očigledno ne daje učinka. Kada se nadzor provede i utvrdi se da nije bilo propusta, izražava se nepovjerenje i u rezultate nadzora. Kada se zaštita zatraži i dobije sudskim putem, i tada se javljaju otpori.

U praksi, činjenica je da upravo oni stručnjaci koji reagiraju u skladu sa zakonskom i etičkom obavezom, koji štite djecu, koji obavještavaju o sumnji na zlostavljanje i zanemarivanje djece od strane bilo kojeg roditelja, najgore prolaze. Razumljivo je da oni izazivaju ljutnju roditelja, ali nije razumljivo da nadležna tijela često ne stoje direktno i javno iza tih stručnjaka i njihovih profesionalnih kompetencija.

Apsolutno se zalažemo i podržavamo svaki oblik nadzora nad stručnim radom svakog pojedinca i institucije u sustavu zaštite djece od strane tijela kompetentnih za njegovo provođenje. Mi nismo političari ni javni dužnosnici. Mi smo kompetentni stručnjaci zaposleni u sustavu zaštite djece koji odgovorno radimo svoj posao, stojimo iza svojih profesionalnih postupaka, držeći u fokusu djecu, a ne jednog ili drugog roditelja.

I ova „vatra“ će se ugasiti. Ali pitanje je trenutka kada će izbiti novi požar. Posljednjih godina izbijaju stalno.

Apeliramo na nadležne: Omogućite nam, dopustite nam profesionalno raditi svoj posao u za to prikladnim uvjetima, bez izlaganja situacijama kakvima godinama svjedočimo. Ne dozvolite da se uslijed poziva na linč po društvenim mrežama i medijima dogodi opet *Đakovo i Split* prije nego što nas čujete i primite i nas na razgovore i pregovore. Dopustite nam da radimo svoj posao i podržite naše reagiranje u slučaju sumnje na nasilje nad djecom, umjesto da nas u tome obeshrabrujete, činjenjem ili nečinjenjem.